

HANDLEIDING bij het invullen van de CIWA-Ar-schaal

Doelstelling

De ernst van ontwenningssymptomen scoren en opvolgen.

Toepassingsgebied

AZ Sint-Jan Brugge-Oostende AV: Campus SJ – campus SFX (uitgezonderd dienst pediatrie en neonatologie)

Indicaties

Elke opgenomen patiënt waarbij het vermoeden bestaat van een verhoogd gebruik van alcohol. Aanwezigheid van ontwenningssymptomen.

In te vullen door: Verpleegkundige

Werkwijze

- De CIWA-Ar-schaal wordt ingevuld op het **oplaadschema**:
 - Neem de schaal bij u terwijl u de patiënt bevraagt naar de ontwenningssymptomen.
 - Leg de manier van werken uit. Leg uit dat het nodig is om elke 2 uur de vitale parameters te controleren en deze schaal af te nemen.
 - Vraag de patiënt of er vragen zijn. Neem de tijd om duidelijk en geruststellend te antwoorden. Bevraag ondertussen ook de hoeveelheid van gebruik de laatste dag, dagen of weken. Peil naar eventueel medicatiemisbruik (benzodiazepines, slaapmiddelen e.a.)
 - Zorg ervoor dat de patiënt comfortabel kan zitten of liggen. Observeer goed.
 - Neem de vitale parameters. Van dag 0 t.e.m. dag 2 is dit om de 2 uur. Vanaf dag 3 t.e.m. dag 6 telkens om de 4 uur. De parameters zijn niet de enige waardemeter bij de opvang van ontwenning. Het zijn heel belangrijke klinische gegevens. Evalueer deze parameters regelmatig. Verhoogde temperatuur kan wijzen op een ander lichamelijk probleem.
 - Bevraag ieder item van de CIWA-Ar-schaal en scoor op elk item. Houd oogcontact met de patiënt. Spreek langzaam en duidelijk. Stel desnoods de vraag opnieuw of vereenvoudig. Ga niet in discussie met de patiënt. Scoor op basis van zowel subjectieve als objectieve observaties en symptomen.
 - Een score "0" hoeft u niet te noteren. Indien de totaalscore "0" is, noteer "0" bij totaalscore. Noteer wel de scores 1-7. De totaalscore is de opgetelde som van alle scores.
 - Informeer de patiënt over het resultaat en wat de volgende stap zal zijn. Afhankelijk van de score dient u medicatie toe.
 - Eventuele medicatietoediening gebeurt het best onmiddellijk na het meten van de CIWA-Ar-schaal om meteen aan de noden van de patiënt te voldoen.
 - In de eerste uren van opname of indien de ontwenning matig tot ernstig is, is het van belang de patiënt altijd wakker te maken om de CIWA-Ar-schaal af te nemen. Complicaties kunnen zo worden vermeden.
 - CIWA-Ar-schaal en het staand order 0101 "Ontwenning van alcohol bij volwassenen ≤65 jaar" moeten voorgeschreven worden door een arts.

Alcohol Withdrawal Assessment Scoring Guidelines

CIWA – Ar (Clinical Institute Withdrawal Assessment for Alcohol, Revised)

Tremor: armen gestrekt en vingers gespreid. Observeer

- 0 Geen tremor
- 1 Niet zichtbaar wel voelbaar aan vingertoppen
- 2
- 3
- 4 Matig, met de armen van patiënt gestrekt
- 5
- 6
- 7 Ernstig, zelfs zonder armen gestrekt

Paroxysmaal zweten: in aanvallen optredend. Observeer

- 0 Geen zweet zichtbaar
- 1 Klamzweet, handpalmen bezweet
- 2
- 3
- 4 Duidelijk zweetparels op het voorhoofd
- 5
- 6
- 7 Doornat van het zweten

Misselijkheid en braken Vraag: Voelt u zich misselijk? Heeft u gebraakt? Observeer en bevraag.

- 0 Geen misselijkheid noch braken
- 1 Lichte misselijkheid en geen braken
- 2
- 3
- 4 Periodische misselijkheid met braakneigingen
- 5
- 6
- 7 Constante misselijkheid, frequente braakneigingen en braken

Angst Vraag: Voelt u zich nerveus?

- Observeer en bevraag.
- 0 Geen angst, op zijn gemak
 - 1 Een beetje angstig
 - 2
 - 3
 - 4 Matige angstig of behoedzaam waaruit angst afgeleid wordt
 - 5
 - 6
 - 7 Acute paniektoestand zoals bij een delirium

Agitatie:

Observeer en bevraag.

- 0 Normale activiteit
- 1 Een beetje meer dan normale activiteit
- 2
- 3
- 4 Matig gejaagd en rusteloos
- 5
- 6
- 7 Loopt heen en weer gedurende het gesprek of ligt constant te woelen in bed

Hoofdpijn , vol gevoel in het hoofd Vraag: Voelt uw hoofd anders? Heeft u het gevoel dat er een band om uw hoofd zit? Scoor duizeligheid of licht in het hoofd niet. Scoor in het andere geval de ernst. Observeer en bevraag.

- 0 Niet aanwezig
- 1 Zeer licht
- 2 Licht
- 3 Matig
- 4 Matig ernstig
- 5 Ernstig
- 6 Zeer ernstig
- 7 Extreem ernstig

Tactiele stoornissen – Vraag : Heeft u wat jeuk, tintelend gevoel in een arm of been, een brandend gevoel, een doof gevoel of heeft u het gevoel dat er insecten onder uw huid kriebelen? Observeer en bevraag.

- 0 Geen
- 1 Zeer lichte jeuk, tintelend, brandend of doof gevoel
- 2 Lichte jeuk, tintelend, brandend of doof gevoel
- 3 Matige jeuk, tintelend, brandend of doof gevoel
- 4 Matige hallucinaties
- 5 Ernstige hallucinaties
- 6 Extreem ernstige hallucinaties
- 7 Continue hallucinaties

Auditieve stoornissen – Vraag: Bent u zich bewust van geluiden om u heen? Klinken ze hard? Maken ze u aan het schrikken? Hooft u iets dat storend is voor u? Hooft u dingen waarvan u weet dat ze er niet zijn? Observeer en bevraag.

- 0 Niet aanwezig
- 1 Zeer lichte hardheid of vermogen om schrik aan te jagen
- 2 Lichte scherpheid of vermogen om schrik aan te jagen
- 3 Matige scherpheid of vermogen om schrik aan te jagen
- 4 Matig ernstige hallucinaties
- 5 Ernstige hallucinaties
- 6 Extreem ernstige hallucinaties
- 7 Continue hallucinaties

Visuele stoornissen Vraag: Lijkt het alsof het licht helder is? Is de kleur anders? Doet het pijn aan uw ogen? Ziet u dingen die u verontrusten? Ziet u dingen waarvan u weet dat ze er niet zijn? Observeer en bevraag.

- 0 Niet aanwezig
- 1 Zeer lichte gevoeligheid
- 2 Lichte gevoeligheid
- 3 Matige gevoeligheid
- 4 Matig ernstige hallucinaties
- 5 Ernstige hallucinaties
- 6 Extreem ernstige hallucinaties
- 7 Continue hallucinaties

Oriëntatie en omgevingsbewustzijn Vraag : Welke dag is het? Waar bent u ?Wie ben ik ?Observeer en bevraag.

- 0 Georiënteerd , kan getallen optellen
- 1 Kan getallen niet optellen en is onzeker over de datum
- 2 Gedesoriënteerd voor de datum met niet meer dan 2 kalenderdagen
- 3 Gedesoriënteerd voor de datum met meer dan 2 kalenderdagen
- 4 Gedesoriënteerd in plaats en/ of persoon

Verduidelijking scores

CIWA-Ar-schaal	0-7	Geen medicatie nodig.
	8-14	Toedienen van Tranxene® is een optie . Zeker Tranxene® toedienen als de fysieke parameters verstoord zijn.
	15-20	Toedienen van Tranxene® is noodzakelijk . !CAVE! Onthoudingsdelier → DOS-schaal (Delirium Observatie Screening) gebruiken + contact opnemen met liaison psychiatrie
	>20	Toedienen van Tranxene® is noodzakelijk . !CAVE! Onthoudingsdelier → DOS-schaal (Delirium Observatie Screening) gebruiken !CAVE! Intensief opvolgen → Herevaluatie na 30 minuten + contact opnemen met liaison psychiatrie

m

Bijkomende informatie

- 📄 Vertaling op basis van Nederlandse vertaling C.A.J. De Jong/A van Hoek 2001 met uitbreiding van vrije vertaling AZ St. Jan Brugge, VE 025 2013

Bronnen

- 📄 NVVP: Richtlijn delier, 2004
- 📄 NVVP: Multidisciplinaire Richtlijn Stoornissen in het gebruik van alcohol, 2009
- 📄 NICE: Alcohol use disorders: Diagnosis and clinical management of alcohol related physical complications, 2010